

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 16 grudnia 2022 r.

Poz. 6807

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN- II.4131.407.2022 WOJEWODY LUBELSKIEGO

z dnia 6 grudnia 2022 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr XLVI/400/2022 Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim z dnia 27 października 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, dla których zarządcą jest Gmina Opole Lubelskie oraz za udostępnienia kanałów technologicznych, stanowiących własność Gminy Opole Lubelskie.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLVI/400/2022 Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim z dnia 27 października 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, dla których zarządcą jest Gmina Opole Lubelskie oraz za udostępnienia kanałów technologicznych, stanowiących własność Gminy Opole Lubelskie.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XLVI/400/2022 Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim została doręczona organom nadzoru w dniu 7 listopada 2022 r.

W podstawie prawnej przedmiotowej uchwały powołany został m. in. art. 40 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1693, ze zm.).

Zgodnie z przepisami ustawy o drogach publicznych – w brzmieniu obowiązującym w dacie podjęcia uchwały Nr XLVI/400/2022 – zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg, wymaga zezwolenia zarządcy drogi, wydanego w drodze decyzji administracyjnej - zezwolenie nie jest wymagane w przypadku zawarcia umowy, o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a lub 2c (art. 40 ust. 1).

Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy:

- 1) prowadzenia robót w pasie drogowym;
- 2) umieszczania w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych;
- 3) umieszczania w pasie drogowym urządzeń obcych innych niż wymienione w pkt 2 oraz reklam;
- 4) zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w pkt 1-3 (art. 40 ust. 2).

Za zajęcie pasa drogowego pobiera się opłatę (art. 40 ust. 3).

Opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 4, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych zajętej powierzchni pasa drogowego, stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego i liczby dni zajmowania pasa drogowego, przy czym zajęcie pasa drogowego przez okres krótszy niż 24 godziny jest traktowane jak zajęcie pasa drogowego przez 1 dzień (art. 40 ust. 4).

Opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy liniowego urządzenia obcego i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia liniowego urządzenia obcego w pasie drogowym, przy czym za umieszczenie liniowego urządzenia obcego w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia liniowego urządzenia obcego w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim (art. 40 ust. 5).

Opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia obcego innego niż wymienione w ust. 2 pkt 2", albo powierzchni reklamy, liczby dni zajmowania pasa drogowego i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego (art. 40 ust. 6).

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20 zł (art. 40 ust. 8).

Przy ustalaniu stawek, o których mowa w ust. 7 i 8, uwzględnia się:

- 1) kategorię drogi, której pas drogowy zostaje zajęty;
- 2) zajęłą część drogi;
- 3) procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni;
- 4) rodzaj zajęcia pasa drogowego;
- 5) rodzaj urządzenia obcego umieszczonego w pasie drogowym (art. 40 ust. 9).

Zajęcie pasa drogowego o powierzchni mniejszej niż 1 m² lub powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy liniowego urządzenia obcego lub innego urządzenia obcego mniejszej niż 1 m² jest traktowane jak zajęcie 1 m² pasa drogowego (art. 40 ust. 10).

Aktualne brzmienie art. 40 ust. 2, ust. 5 ust. 6, ust. 9 i ust. 10 ustawy o drogach publicznych wynika ze zmian wprowadzonych z dniem 21 września 2022 r. mocą art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022r. o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1768), dalej: ustawa zmieniająca.

Zatem w obecnym stanie prawnym, na podstawie art. 40 ust. 8 w zw. z art. 40 ust. 2, ust. 4, ust. 5 i ust. 6 ustawy o drogach publicznych Rada jest upoważniona do ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego w celu:

- 1) prowadzenia robót w pasie drogowym;
- 2) umieszczania w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych;
- 3) umieszczania w pasie drogowym urządzeń obcych innych niż wymienione w pkt 2 oraz reklam;
- 4) zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w pkt 1-3.

Jednocześnie, ustawodawca postanowił w art. 29 ustawy zmieniającej, że organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego dostosują, do dnia 20 września 2026 r., uchwały, o których mowa w art. 40 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 3, do zmian wynikających z art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą (ust. 1). Uchwały, o których mowa w art. 40 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc i mogą być w tym czasie zmieniane (ust. 2).

Z przytoczonych regulacji wynika, że organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego zobowiązane zostały do dostosowania uchwał do zmienionych przepisów ustawy o drogach publicznych do dnia 20 września 2026r.

W okresie przejściowym uchwały podjęte na podstawie art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych - w brzmieniu obowiązującym do dnia 21 września 2022r. - zachowują moc. Zgodnie z wyraźnym brzmieniem przepisów przejściowych ustawodawca dopuścił także dokonywanie zmian w uchwałach podjętych na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów.

Podejmując uchwałę wykonującą upoważnienie udzielone w art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych organ stanowiący zobowiązany jest dostosować treść przyjmowanych regulacji do zakresu upoważnienia ustawowego w brzmieniu nadanym ww. ustawą zmieniającą, obowiązującym w dacie podejmowania uchwały.

Uchwała Nr XLVI/400/2022 podlega zatem ocenie zgodności z prawem obowiązującym w dacie jej podjęcia.

W § 1 uchwały Rada Miejska postanowiła ustalić wysokość stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dla dróg, których zarządcą jest Burmistrz Opola Lubelskiego, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem i ochroną dróg, dotyczące:

- 1) *prowadzenia robót w pasie drogowym;*
- 2) *umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego;*
- 3) *umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam;*
- 4) *zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w pkt 1-3.*

Analiza postanowień uchwały prowadzi do stwierdzenia, że uchwała nie realizuje wytycznych zawartych w delegacji ustawowej z art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych.

W konsekwencji należy uznać, że przedmiotowa uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem art. 29 ustawy o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych.

Podejmując przedmiotową uchwałę Rada Miejska obowiązana była przestrzegać zakresu upoważnienia ustawowego obowiązującego w dacie podjęcia uchwały.

Przedmiotowa uchwała jest aktem prawa miejscowego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP akty prawa miejscowego stanowią one na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. W przypadku istotnej zmiany upoważnienia ustawowego oraz ustanowienia przez ustawodawcę przepisów przejściowych wyraźnie dopuszczających jedynie możliwość dokonywania zmian w czasowo zachowanych w mocy uchwałach podjętych na podstawie dotychczasowego brzmienia ustawy – za sprzeczne z prawem należy uznać stanowienie aktu wykonawczego realizującego wytyczne zawarte w ustawie w poprzednio obowiązującym brzmieniu.

Podjęcie uchwały na podstawie delegacji prawodawczej w brzmieniu już nieobowiązującym nie jest stanowieniem aktu w granicach upoważnienia. Tym samym działanie takie pozostaje w sprzeczności ze wskazanym przepisem konstytucyjnym.

Przedmiotowa uchwała jest obciążona także istotną wadą prawną innego rodzaju.

W § 5 uchwały Rada Miejska ustaliła stawki opłat za udostępnienie 1mb kanału technologicznego.

W ocenie organu nadzoru ustawa o drogach publicznych nie upoważnia Rady Miejskiej do określania stawki opłaty za udostępnienie kanału technologicznego.

Kwestie dotyczące kanału technologicznego ustawa określa w art. 39, stanowiąc, że zarządcą drogi udostępnia kanał technologiczny na pisemny wniosek podmiotu, który zgłosił zainteresowanie jego udostępnieniem, w drodze decyzji, w której określa warunki udostępnienia tego kanału (ust. 7). Decyzja w sprawie udostępnienia kanału technologicznego określa w szczególności: 1) imię i nazwisko oraz adres albo nazwę i adres siedziby wnioskodawcy; 2) lokalizację kanału technologicznego; 3) zakres udostępnienia kanału technologicznego; 4) planowany okres udostępnienia kanału technologicznego; 5) wysokość opłaty za

udostępnienie kanału technologicznego oraz sposób jej uiszczania (ust. 7ab). Zarządca drogi odmawia, w drodze decyzji, udostępnienia kanału technologicznego w przypadku braku wolnych zasobów w tym kanale (ust. 7ac). Do decyzji, o której mowa w ust. 7, stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów o milczącym załatwieniu sprawy (ust. 7ad). Decyzje, o których mowa w ust. 7 i 7ac, są ostateczne (ust. 7ae). Przepisu art. 40 ust. 3 nie stosuje się do linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych oraz innych urządzeń umieszczanych w kanale technologicznym (ust. 7f). Za udostępnienie kanału technologicznego lub jego części pobiera się opłatę (ust. 7g). Opłatę za udostępnienie kanału technologicznego ustala się jako iloczyn liczby metrów bieżących udostępnionego kanału technologicznego i stawki opłaty za udostępnienie 1 mb kanału technologicznego, pobieranej za każdy rok jego udostępnienia, przy czym za udostępnienie kanału technologicznego na okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni udostępnienia kanału technologicznego (ust. 7h). Stawki opłat za udostępnienie 1 mb kanału technologicznego za każdy rok jego udostępniania nie mogą przekroczyć: 1) 7,00 zł - w przypadku rury osłonowej; 2) 5,50 zł - w przypadku rury światłowodowej; 3) 1,00 zł - w przypadku mikrorury wchodzącej w skład wiązki mikrorur (ust. 7i). Opłatę za udostępnienie kanału technologicznego, za pierwszy rok jego udostępniania, uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o udostępnieniu kanału technologicznego stała się ostateczna, a za lata następne - w terminie do dnia 15 stycznia każdego roku, z góry za dany rok (ust. 7j). Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o udostępnienie kanału technologicznego, rodzaje dokumentów dołączanych do tego wniosku, wysokość stawek opłat za udostępnienie 1 mb kanału technologicznego oraz sposób obliczania opłaty za częściowe udostępnienie kanału technologicznego, biorąc pod uwagę poziom uzasadnionych kosztów budowy i eksploatacji kanału technologicznego, jego wypełnienie kablem lub kanalizacją kablową oraz potrzeby rozwoju telekomunikacji, w szczególności w zakresie szerokopasmowego dostępu do Internetu (ust. 7k).

Na podstawie art. 39 ust. 7k ustawy o drogach [publicznych wydane zostało rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie udostępniania kanału technologicznego przez zarządców dróg publicznych oraz wysokości stawek opłat za udostępnienie 1 mb kanału technologicznego (Dz. U. z 2016 r. poz. 957), które to rozporządzenie wraz z ustawą kompleksowo reguluje omawianą kwestię.

W konsekwencji należy stwierdzić, że normując stawki opłat za udostępnienie kanału technologicznego, Rada Miejska działała bez podstawy prawnej. Art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych nie uprawnia Rady do stanowienia w tej materii.

Rada obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia udzielonego jej przez ustawę.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr XLVI/400/2022 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Lech Sprawka

Otrzymują:

- 1) Burmistrz Opola Lubelskiego
- 2) Przewodniczący Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim